

NAKAZY ZAPŁATY W PROCESIE CYWILNYM

redakcja naukowa Agnieszka Laskowska-Hulisz

Agnieszka Laskowska-Hulisz, Jakub Troka

BIBLIOTEKA SĄDOWA

Wolters Kluwer

NAKAZY ZAPŁATY W PROCESIE CYWILNYM

redakcja naukowa Agnieszka Laskowska-Hulisz

Agnieszka Laskowska-Hulisz, Jakub Troka

BIBLIOTEKA SĄDOWA

Wolters Kluwer

WARSZAWA 2025

Stan prawny na 5 grudnia 2025 r.

Agnieszka Laskowska-Hulisz, nr ORCID: 0000-0002-2834-9306

Recenzentka

Dr hab. Izabella Gil, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego

Wydawczyni

Małgorzata Stańczak

Redaktorka prowadząca

Joanna Cybulska

Opracowanie redakcyjne

Katarzyna Świerk-Bożek

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Autor wzorów

Jakub Troka

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

ISBN 978-83-8438-101-4

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Zarządzania Prawami Autorskimi i Treściami

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 692 477 076

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
----------------------------	----------

Wstęp	11
--------------------	-----------

Rozdział I

Istota i charakter prawny postępowania nakazowego	13
--	-----------

1. Uwagi wprowadzające	13
2. Przesłanki wydania nakazu zapłaty w postępowaniu
nakazowym	15
3. Specyfika i cechy postępowania nakazowego i nakazu
zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym	31
3.1. Uwagi wprowadzające	31
3.2. Specyfika i cechy postępowania nakazowego	32
3.3. Nakaz zapłaty jako orzeczenie merytoryczne	37
4. Sposób i termin zaskarżenia nakazu zapłaty
w postępowaniu nakazowym	42

Rozdział II

Istota i charakter prawny postępowania upominawczego	49
---	-----------

1. Uwagi wprowadzające	49
2. Przesłanki wydania nakazu zapłaty w postępowaniu
upominawczym	51
3. Specyfika i cechy postępowania upominawczego i nakazu
zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym	57
4. Sposób i termin zaskarżenia nakazu zapłaty
w postępowaniu upominawczym	60

Rozdział III**Istota i charakter prawny elektronicznego postępowania**

upominawczego	67
1. Uwagi wprowadzające	67
2. Przesłanki wszczęcia i prowadzenia elektronicznego postępowania upominawczego	70
3. Specyfika i cechy elektronicznego postępowania upominawczego i nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym	78
4. Sposób i termin zaskarżenia nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym	83

Rozdział IV**Istota i charakter prawny europejskiego postępowania**

nakazowego	88
1. Uwagi wprowadzające	88
2. Warunki zastosowania przepisów rozporządzenia 1896/2006	90
3. Specyfika i cechy europejskiego postępowania nakazowego i nakazu zapłaty wydanego w europejskim postępowaniu nakazowym	104
4. Sposób oraz skutki zaskarżenia nakazu zapłaty wydanego w europejskim postępowaniu nakazowym	109

Rozdział V**Wzajemne relacje prawne występujące między**

postępowaniami	115
1. Uwagi wprowadzające	115
2. Postępowanie nakazowe a postępowanie upominawcze	116
3. Postępowanie nakazowe oraz upominawcze na tle innych postępowań odrębnych	118
4. Elektroniczne postępowanie upominawcze a zwykłe postępowanie upominawcze	123
5. Europejskie postępowanie nakazowe wobec regulacji krajowych	127

Zakończenie	131
--------------------------	------------

Bibliografia	135
Orzecznictwo	139

WZORY I FORMULARZE

Wzór pozwu w postępowaniu nakazowym	145
Wzór pozwu w postępowaniu upominawczym	149
Formularz – pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty	153
Wzór nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym / postępowaniu nakazowym / elektronicznym postępowaniu upominawczym	162
Formularz – europejski nakaz zapłaty	163
Wzór zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym	165
Wzór sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym	168
Formularz – sprzeciw wobec europejskiego nakazu zapłaty	171
Formularz – stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty	173

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

k.c.	– ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2025 r. poz. 1071 ze zm.)
Konstytucja RP	– Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
k.p.c.	– ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.)
nowelizacja z 4.07.2019 r.	– ustawa z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469 ze zm.)
rozporządzenie 805/2004	– rozporządzenie (WE) nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 21.04.2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.Urz. UE L 143, s. 15 ze zm.)
rozporządzenie 1896/2006	– rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 12.12.2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.Urz. UE L 399, s. 1 ze zm.; wersja skonsolidowana z 1.05.2025 r.)
rozporządzenie 1215/2012	– rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z 12.12.2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE L 351, s. 1 ze zm.)
r.u.s.p.	– rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18.06.2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 867 ze zm.)

- u.k.s.c. – ustawa z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1228 ze zm.)
- u.p.n.o. – ustawa z 8.03.2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1790)

Czasopisma, zbiory orzecznictwa

- GSP – Gdańskie Studia Prawnicze
- KRS – Krajowa Rada Sądownictwa
- M. Praw. – Monitor Prawniczy
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
- OSNCP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
- OSNC-ZD – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – Zbiór Dodatkowy
- OSNKN – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
- OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych

Inne

- SA – sąd apelacyjny
- SN – Sąd Najwyższy
- SO – sąd okręgowy
- TS/TSUE – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (przed 1.12.2009 r. jako Trybunał Sprawiedliwości)

WSTĘP

Nakazy zapłaty w postępowaniu cywilnym są to orzeczenia merytoryczne bardzo często wydawane przez sądy. Ich znaczenie praktyczne jest duże, natomiast regulacja prawna dość złożona, zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę, że w obecnym stanie prawnym według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego sąd może wydać nakazy zapłaty w czterech postępowaniach odrębnych, tj. w postępowaniu nakazowym, postępowaniu upominawczym, elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz europejskim postępowaniu nakazowym. Cechą wspólną tych postępowań jest też fakt, że są to postępowania przyspieszone, oparte na konstrukcji odwrócenia sporu¹. Między wymienionymi postępowaniami zachodzą jednak liczne różnice, których znajomość ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia celu, jaki powód chce osiągnąć, wybierając jedno z tych postępowań.

Z tych względów celem niniejszego opracowania jest syntetyczne, a także praktyczne omówienie tych postępowań odrębnych, ze szczególnym uwzględnieniem ich specyfiki oraz różnic zachodzących między nimi, ale także ich podobieństw. Takie podejście nie zostało do tej pory zaprezentowane w literaturze przedmiotu, co uzasadniało zajęcie się tym tematem nie tylko z przyczyn *stricte* poznawczych, ale także na potrzeby praktyki stosowania prawa. W istocie bowiem w każdej sprawie cywilnej, która dotyczy roszczenia pieniężnego, może zostać wydany nakaz zapłaty. Nie ma w tym aspekcie znaczenia wysokość

¹ Szerzej na ten temat M. Kostwiński, *Merytoryczne rozpoznanie sprawy w procesie cywilnym w ramach konstrukcji odwrócenia sporu*, Warszawa 2019, s. 71 i n.

dochodzonego przez powoda świadczenia, jego waluta czy też tytuł prawny, z którego się ono wywodzi².

Powyższe konstatacje dają pole do wysunięcia wniosku, że przydatność znajomości problematyki nakazów zapłaty w postępowaniu cywilnym jest niewątpliwa, a potrzeba przedstawienia tej problematyki uzasadniona. Warto przy tym dodać, że autorzy opracowania nie mają na celu szczegółowego omówienia postępowań, które mogą zakończyć się wydaniem nakazu zapłaty, lecz koncentrują swoją uwagę na ich cechach szczególnych, podobieństwach i różnicach. Chodzi o to, aby każdy czytelnik mógł w pełni świadomie wybrać właściwe postępowanie zmierzające do wydania nakazu zapłaty.

Książka została podzielona na pięć rozdziałów, z czego cztery pierwsze każdorazowo i analogicznie odnoszą się do tego samego typu trzech zagadnień procesowych – przesłanek (warunków) prowadzenia danego postępowania przyspieszonego i wydania w nim nakazu zapłaty, cech specyficznych tego orzeczenia na tle nakazów zapłaty wydawanych w innych postępowaniach oraz sposobu zaskarżenia danego nakazu zapłaty. Wyjątek w powyższym względzie dotyczy rozdziału I, w którym zawarto dodatkowy podrozdział, mający za przedmiot ogólną charakterystykę nakazu zapłaty jako orzeczenia merytorycznego. W ostatnim rozdziale jako cel przyjęto ustalenie wzajemnych relacji prawnych występujących między zbadanymi uprzednio postępowaniami przyspieszonymi i innymi postępowaniami odrębnymi, które również uwzględniono w Kodeksie postępowania cywilnego.

Zastosowana w opracowaniu kolejność rozdziałów wynika z tego, że autorzy jako pierwsze omawiają wewnątrzkrajowe postępowania kończące się wydaniem nakazu zapłaty (według systematyki Kodeksu postępowania cywilnego), a dopiero potem europejskie postępowanie nakazowe. Jak już wspomniano, w ostatnim rozdziale, w ramach komparatystyki wewnętrznej, porównano analizowane w pracy postępowania i sformułowano na tej podstawie wnioski.

² P. Feliga [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II. Art. 459–1217, red. T. Szanciło, Legalis 2023, art. 480¹, nb 8.

Rozdział I

ISTOTA I CHARAKTER PRAWNY POSTĘPOWANIA NAKAZOWEGO

1. Uwagi wprowadzające

Pierwszym według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego postępowaniem odrębnym, w którym sąd może wydać nakaz zapłaty, jest postępowanie nakazowe. Stanowi ono jedno z przyspieszonych postępowań odrębnych, które toczą się według przepisów ogólnych dotyczących zwykłego postępowania rozpoznawczego, z uwzględnieniem modyfikacji wynikających z przepisów właściwego dla danego postępowania odrębnego¹. Nie ulega wątpliwości, że podstawowymi założeniami regulacji dotyczącej postępowań odrębnych jest stworzenie warunków oraz instrumentów, dzięki którym możliwe będzie uproszczenie i skrócenie zwykłego postępowania rozpoznawczego w sprawach cywilnych, prowadzonego przede wszystkim w przedmiocie drobnych, z reguły bezspornych roszczeń, które powód wykazuje dokumentem, oszczędzając przy tym na zbędnych kosztach procesu².

Normy dotyczące omawianego postępowania przyspieszonego zamieszczono w przepisach ogólnych, określających zarówno postępowanie nakazowe, jak i postępowanie upominawcze, tj. w art. 480¹–480⁴ k.p.c.,

¹ T. Zembrzusi [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II. Artykuły 367–505³⁹, red. T. Wiśniewski, LEX 2021, art. 480¹, nb 1.

² T. Zembrzusi [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II..., red. T. Wiśniewski, LEX 2021, art. 480¹, nb 1.

a także uregulowaniach szczególnych, odróżniających postępowanie nakazowe od upominawczego, wyodrębnionych w art. 484¹–497 k.p.c. W zakresie nieuregulowanym w przepisach o postępowaniu nakazowym do postępowania tego będą też miały zastosowanie przepisy o postępowaniu zwykłym. Ponadto normy odnoszące się do samych nakazów zapłaty zawarto także w art. 353¹ § 1 oraz art. 353² k.p.c. Wskazane przepisy przesądzają w istocie o charakterze nakazu zapłaty jako orzeczenia merytorycznego, wydawanego wyłącznie w momencie, gdy wynika to z przepisu szczególnego oraz do którego odpowiednie zastosowanie znajdą przepisy o wyrokach.

Za częściowo wspólną regulacją postępowań nakazowego i upominawczego, o zbliżonej funkcji, przemawia cel w postaci usunięcia zachodzących między nimi rozbieżności, które ustawodawca uznał za zbędne³. W doktrynie wskazuje się również, że ogólne unormowania postępowania nakazowego i upominawczego mają charakter porządkujący, co pozwala na skuteczniejsze realizowanie jednego z głównych założeń postępowania cywilnego, jakim jest sprawiedliwe załatwienie sprawy cywilnej⁴. Powyższe wnioski potwierdza ustawodawca, który w procesie nowelizowania przepisów dotyczących obu badanych postępowań przyspieszonych wyraźnie wskazywał na porządkujący cel wprowadzenia wspólnych dla nich przepisów, co uzasadniano również kazuistką oraz wielością powtórzeń znajdujących się w poprzedniej regulacji postępowania nakazowego oraz upominawczego⁵.

W niniejszym rozdziale omówiono przesłanki wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym – zarówno te dzielone z postępowaniem upominawczym, jak i te, które stanowią szczególne podstawy do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. W dalszej jego

³ K. Panfil [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. I. Art. 1–505³⁹, red. O.M. Piaskowska, LEX 2024, art. 480¹, nb 4.

⁴ P. Feliga [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II..., red. T. Szancilo, Legalis 2023, art. 480¹, nb 1.

⁵ Uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, druk sejm. nr 3137, Sejm VIII kadencji, s. 123.

części wskazano cechy nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym. Na koniec zaś określono sposób oraz termin zaskarżenia nakazu zapłaty wydanego w tym postępowaniu.

2. Przesłanki wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym

W art. 480¹ § 1 k.p.c. ustawodawca uregulował ogólne i wspólne podstawy wydania nakazu zapłaty przez sąd w postępowaniu nakazowym oraz upominawczym. Z przepisu tego wynika, że podstawą wydania nakazu zapłaty może być roszczenie pieniężne lub świadczenie innych rzeczy zamiennych. Co warte zaznaczenia, ustawodawca pozostawił sobie pole do tworzenia kolejnych podstaw prawnych do wydania nakazu zapłaty, stanowiąc, że możliwe jest jego orzeczenie także, jeżeli wynika to z przepisu szczególnego. Jest to jednak pierwsza i ogólna przesłanka wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, tożsama z przesłanką wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Kolejne przesłanki wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym zostały uregulowane w art. 485 oraz 484¹ k.p.c.

W art. 485 k.p.c. wymieniono enumeratywnie dokumenty, jakimi powinno być udowodnione dochodzone w tym postępowaniu roszczenie⁶. Natomiast w art. 484¹ k.p.c. ustawodawca dodał przesłankę w postaci wniosku powoda zawartego w pozwie o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, co oznacza, że sąd nie może tego postępowania wszcząć z urzędu.

Po wskazaniu przesłanek wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym warto krótko je scharakteryzować.

Przechodząc do pierwszej, ogólnej przesłanki wydania nakazu zapłaty, odnoszącej się zarówno do nakazu zapłaty wydawanego w postępowaniu nakazowym, jak i upominawczym, tj. dochodzenia

⁶ M. Manowska [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany*, t. II. Art. 478–1217, red. M. Manowska, LEX 2022, art. 480¹, nb 2.

przez powoda roszczenia pieniężnego albo świadczeń innych rzeczy zamiennych, należy wskazać, że powód w pozwie o wydanie nakazu zapłaty może dochodzić albo roszczenia pieniężnego lub roszczeń pieniężnych, albo świadczenia innych rzeczy zamiennych. Spójnik „albo” użyty przez ustawodawcę w art. 480¹ § 1 k.p.c. wskazuje na to, że w pozwie o wydanie nakazu zapłaty nie można łączyć żądania obejmującego roszczenie pieniężne z żądaniem dotyczącym świadczenia innych rzeczy zamiennych. Taka kumulacja powinna prowadzić do przekazania sprawy do rozpoznania jej w innym rodzaju postępowania. W postępowaniu nakazowym, podobnie jak w postępowaniu upominawczym, sąd nakazem zapłaty może uwzględnić całe objęte pozwem żądanie, a nie tylko niektóre z żądań lub ich części⁷.

Za podstawowy rodzaj świadczenia, które może być objęte pozwem o wydanie nakazu zapłaty, a następnie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym należy uznać świadczenie pieniężne. Mowa tutaj o pewnej sumie pieniężnej cechującej się określoną wartością ekonomiczną, wyrażoną w jakichś jednostkach pieniężnych. Podkreślenia wymaga okoliczność, że bez znaczenia dla możliwości dochodzenia danego roszczenia w postępowaniu nakazowym jest samo źródło powstania określonego świadczenia pieniężnego, które może wynikać wprost z zobowiązania pieniężnego *sensu stricto* bądź z innego stosunku prawnego o charakterze zastępczym czy wreszcie z zobowiązania niepieniężnego powstałego choćby na skutek czynu niedozwolonego albo bezpodstawnego wzbogacenia⁸.

Dla dopuszczalności wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym obojętna jest również wysokość żadanego roszczenia

⁷ Inaczej zostało to uregulowane w europejskim postępowaniu nakazowym, w którym sąd nakazem zapłaty może uwzględnić także część żądania powoda, o czym szerzej w dalszej części opracowania.

⁸ S. Cieślak [w:] *System Prawa Procesowego Cywilnego*, t. II. *Postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji*, cz. 4. *Postępowania odrębne. Postępowania przyspieszone*, red. S. Cieślak, Warszawa 2023, s. 357. Szerzej zob. też N. Wójcik-Krokowska, *Modele odrębnych postępowań przyspieszonych – nakazowego i upominawczych w procesie cywilnym*, Warszawa 2024, s. 132 i n.

pieniężnego, a także waluta, w której świadczenie zostało wyrażone⁹. Wyodrębniona w prawie cywilnym zasada walutowości stanowi bowiem jasno, że dłużnik, realizując zobowiązanie wyrażone w walucie obcej, podlegające wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że z ustawy, orzeczenia sądowego będącego źródłem zobowiązania lub czynności prawnej wynika zastrzeżenie spełnienia świadczenia wyłącznie w walucie obcej (art. 358 § 1 k.c.). Zasadą jest zatem, że dłużnikowi w zobowiązaniu pieniężnym przysługuje uprawnienie przemienne (*facultas alternativa*) co do wyboru waluty polskiej bądź tej, w której pierwotnie wyrażono świadczenie¹⁰.

Roszczenie powoda może jednak obejmować też świadczenie innych rzeczy zamiennych. W nauce prawa cywilnego dość powszechne jest zapatrywanie, że pojęcie rzeczy zamiennych w istocie należy rozumieć jako rzeczy oznaczone co do gatunku, które stanowią przeciwieństwo rzeczy oznaczonych co do tożsamości. Pierwsze z nich nie posiadają cech indywidualnie odróżniających je od innych rzeczy, ale jedynie cechy rodzajowe, właściwe pewnej grupie rzeczy¹¹. W orzecznictwie dominuje pogląd, że ustalenie, czy daną rzecz należy zaliczyć do jednej bądź drugiej kategorii, uzależnione jest od woli stron, oświadczonej wyraźnie lub w sposób dorozumiany. Kwestię tę może rozstrzygnąć sposób określenia przedmiotu świadczenia, w tym stopień dokładności jego wyodrębnienia¹².

W postępowaniu nakazowym będzie miał zastosowanie przepis art. 191 k.p.c. stanowiący o uprawnieniu procesowym powoda do skumulowania przysługujących mu roszczeń bądź o charakterze pieniężnym, które mogą zostać rozważone przez sąd w jednym postępowaniu, bądź o świadczenia innych rzeczy zamiennych, o ile

⁹ P. Feliga [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II..., red. T. Szanciło, Legalis 2023, art. 480¹, nb 8.

¹⁰ P. Nazaruk [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany*, red. J. Ciszewski, LEX 2023, art. 358, nb 3.

¹¹ A. Jaworski [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, red. P. Ryłski, Legalis 2023, art. 480¹, nb 10.

¹² Wyrok SN z 18.12.1973 r., I CR 363/73, LEX nr 7364, Legalis nr 17606.

kwalifikują się one do tego samego postępowania odrębnego i są właściwe dla tego samego sądu. W razie wystąpienia sytuacji, kiedy tylko niektóre z dochodzonych przez powoda roszczeń nadają się do rozpoznania w przedmiotowym postępowaniu przyspieszonym, sąd ma obowiązek skierować cały pozew, obejmujący różne żądania, stosownie do okoliczności, do zwykłego postępowania lub innego postępowania odrębnego. Nieuprawnione jest natomiast orzeczenie nakazu zapłaty wyłącznie co do części danego roszczenia lub niektórych z żądań pozwu. Przyjęcie odmiennego stanowiska pozostawiałoby w sprzeczności z literalną wykładnią art. 480² § 1 k.p.c., wedle którego pozwany ma obowiązek zaspokojenia roszczenia w całości¹³.

Zgodnie z art. 484¹ k.p.c. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydawany jest na wniosek powoda zgłoszony w pozwie. Z regulacji tej wynika jedna z podstawowych i zarazem istotnych cech badanego postępowania odrębnego, a mianowicie jego fakultatywny charakter¹⁴. Prosta konstrukcja przytoczonego przepisu, jasno określającego czynność procesową, jaką powinien podjąć powód, którego roszczenie nadaje się do rozpoznania w postępowaniu nakazowym, nie nasuwa wątpliwości. Zaznacza się jednak w literaturze, że niezamieszczenie przez powoda w pozwie pisemnego wniosku o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, mimo załączenia któregoś z dokumentów uzasadniających takie rozstrzygnięcie sprawy cywilnej, będzie skutkowało skierowaniem sprawy do zwyczajnego postępowania cywilnego bądź innego postępowania odrębnego, które nie będzie postępowaniem nakazowym. Wynika to przede wszystkim z charakteru wniosku z art. 484¹ k.p.c. jako konstytutywnego elementu czynności powodującej wszczęcie postępowania nakazowego¹⁵.

Po przeanalizowaniu ogólnych przesłanek wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym oraz scharakteryzowaniu obowiązku

¹³ K. Flaga-Gieruszyńska [w:] K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Legalis 2024, art. 480¹, nb 2.

¹⁴ Zagadnienie fakultatywności postępowania nakazowego zostanie omówione w pkt 3.2.

¹⁵ S. Cieślak [w:] *System Prawa Procesowego Cywilnego*, t. II. *Postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji*, cz. 4..., red. S. Cieślak, s. 400–405.